

کفیت نزول تورات

بین علمای اسلام چه شیعه و چه عامه مشهور است قائلند که تورات و انجیل فقط یک نزول داشته اند و آن هم نزول یکباره و دفعی.

بین علمای اسلام چه شیعه و چه عامه مشهور است قائلند که تورات و انجیل فقط یک نزول داشته اند و آن هم نزول یکباره و دفعی. در این نوشتار ادله این قول و نقل آراء اندیشمندان اسلامی را بیان می‌نمائیم:

1. مهمترین دلیل در این مسئله که مفسرین بر آن تکیه می‌نمایند، آیه 32 سورة فرقان می‌باشد: &#171و قال الذین کفروا لولا نزل علیه القرآن جملة واحدة كذلك لثبت به فؤادک و رتلناه ترتیلا؛&#171 و &#171و کافران گفتند: &#171چرا قرآن یکجا بر او نازل نمی‌شود؟ این به خاطر آن است که قلب تو را به وسیله آن محکم داریم و (از این رو) آن را بتدریج بر تو خواندیم.&#171

عموم مفسرین در این رابطه می‌نویسند: منظور از سؤال در آیه شریفه این است که چرا قرآن مانند کتاب های تورات و انجیل یکباره نازل نگردید؟

در پاسخ به این اعتراض، قرآن آن را رد نمی‌کند، بلکه در این مورد سکوت نموده و صرفاً به بیان نزول تدریجی قرآن می‌پردازد. مرحوم طبرسی در تفسیر گرانسنگ جوامع الجامع در تفسیر این آیه می‌فرماید: تورات و انجیل و زبور یکباره نازل شده بود. [طبرسی، کتاب جوامع الجامع، چاپ سنگی، ص 323]

شیخ مفید در کتاب الاختصاص حدیثی بدین مضمون نقل می‌نماید که حضرت رسول - صلی الله علیه و آله - می‌فرماید: تورات و انجیل و زبور جملگی در الواح و اوراق نازل شدند.

[مفید، الاختصاص، تحقیق علی اکبر غفاری، نشر جامعه مدرسین، ص 44]

معنا نزول اوراق، همان بیان نزول دفعی این کتب می‌باشد.

و مرحوم علامه در تفسیر آیه ذکر شده جهت تأیید مطلب ذکر شده می‌گویند: آن دو کتاب به صورت لوحی نوشته شده نازل شدند، بر خلاف قرآن که اصلاً از مقوله کاغذ و خط نبوده بلکه از مقوله صدا و مسموعات بوده است و معلوم است که کتابی که به این طریق وحی می‌شود، تدریجی بودن را لازم دارد چون باید کلمه کلمه خوانده و شنیده شود.

و اما از منابع اهل سنت:

ابن کثیر در تفسیر خود، این گونه می‌نویسد که: کتاب تورات و انجیل نزول دفعی داشتند.

[ابن کثیر، تفسیر القرآن العظیم، بیروت، ج 3]

کیفیت نزول تورات بر حضرت موسی از نگاه مرحوم علامه طباطبائی

در کتاب ارزشمند &#171مهر تابان، ص: 421&#171 در قسمت سوالات، آیت الله حسینی تهرانی از مرحوم علامه طباطبائی &#171رضوان الله تعالی علیه&#171 سوال می‌نماید:

تلمیذ: آیا &#171تورات&#171 بر حضرت موسی علی نبیتا و آله و علیه السلام در همان چهل شب که برای مناجات رفتند، در میعاد پروردگار نازل شده است؟ و الواحی که بر روی آنها تورات نوشته شده بود از چه چیزی بود؟ کوه طور کجاست؟ و کیفیت نزول &#171انجیل&#171 چگونه بوده است؟ و آیا حواریین حضرت عیسی در زمان آنحضرت أنجیل را نوشتند یا بعداً؟ و آیا جملگی آنها از اختیار و صالحین بودند یا نه؟

علامه: خیلی روشن نیست که تورات بر حضرت موسی در همان چهل شب مناجات وارد شده باشد، اما این مطلب هست که تورات الواحی بود که بر موسی علیه السلام در کوه طور در یک اربعین نازل شد. و حضرت موسی آن الواح را برداشته و نزد قوم خود آورد، و چون عصبانی بود الواح را انداخت و بعضی از آنها شکست. و این الواح جملگی از زمرد بوده است؛ یعنی خداوند از کثم عدم، این زمردها را خلق و ابداع کرد. در تورات مطالبی راجع به قسمت‌های تاریخی و قصص، و حکایاتی و جریان‌هایی موجود است که نمی‌توان بیک کتاب آسمانی نسبت داد؛ چیزهای عجیب و غریب زیاد است.

در انجیل، دست کمتر برده شده است؛ ولیکن در تورات زیاد است.

تورات در کوه طور بر حضرت موسی نازل شد، و کوه طور در مصر است در صحرای سینا؛ مسلماً در آن کوه و در آن بیابان نازل شده است. و صحرای سینا در طرف راست بحر احمر است نسبت به کسانی که از راه دریا با کشتی رو بمکه می‌روند.

و تمام تورات در چهل روز نازل شد و حضرت موسی همه را جمع نموده و پیش قومش آورد؛ و چون بسیاری از آنان زیر بار نرفتند، خداوند برای تنبیه و تنبیه آنان کوه طور را بر فراز سر آنان در هوا معلق نگاهداشت:

&#171و إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَ رَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَكُم بِقُوَّةٍ وَ اسْمَعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَ عَصَيْنَا وَ أَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ

بَكْفَرِهِمْ قُلْ يَنْسَمَا يَا مَرْكُم بِهِ إِيْمَتُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» [آیه 93، از سوره 2: البقرة].

ترجمه: &#171و زمانیکه ما از شما عهد و پیمان گرفتیم و کوه طور را بر فراز شما نگاهداشتیم، که آنچه ما بشما داده‌ایم بقوت بگیرید و گوش کنید! گفتند شنیدیم و مخالفت کردیم! و چون کافر شدند محبت گوساله در دل‌هایشان اشراب شد. بگو ای پیغمبر: بد چیزی است این چیزی که ایمان شما، شما را بدان امر کرده است؛ اگر شما مؤمن باشید! این معلق نگاهداشتن کوه طور برای تخویف و عقوبت آنان بود، که سجده کنند و تسلیم حق شوند؛ بعضی سجده کردند و حرف حقی که به آنها گفته شده بود می‌گفتند، و بعضی هم مطالب دیگری می‌گفتند.

و در اوّل، وصیّ حضرت موسیّ حضرت هرون بود ولی چون هرون که برادر آنحضرت بود زودتر از حضرت موسی در تیّه رحلت کرد لذا وصیّ حضرت موسی، الیسع (یوشع بن نون) قرار گرفت.

&#171و اذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَ الْيَسَعَ وَ ذَا الْكِفْلِ وَ كُلٌّ مِّنَ الْاٰخِیَارِ» [آیه 48، از سوره 38- ص]

ترجمه: &#171و یاد بیاور اسمعیل و الیسع و ذو الکفل را؛ و تمام آنان از اخیار بوده‌اند.

معرفی منابع جهت مطالعه بیشتر:

1. تاریخ تمدن، ویل دورانت. - 2. تاریخ مختصر ادیان بزرگ، فلیسین شاله. - 3. تاریخ مردم اسرائیل، ارنست رنان. - 4. مبانی مسیحیت، ارنست رنان. - 5. مقدمه در بررسی کتاب عهد جدید، ماری ژوزف لاگرانژ. - 6. تفسیر المیزان، علامه طباطبائی، ذیل آیه 32 سورة فرقان. - 7. مجمع البیان و جوامع الجامع، علامه طبرسی، ذیل آیه 32 سورة فرقان. - 8. فتح القدیر، الشوکانی، ج 1، ص 312، ناشر: عالم الکتاب.